

KAYNAK

BALIKESİR HALKEVİ

İÇİNDEKİLER

*Tasarruf ve yerli
mallar haftası münasebetile Halkevi ho-
parlörile söylenen
bir söylev:*

Eminittin Çeliköz

*Ulusal artırma ve
yerli mallar haftası
münasebetile:*

Rasim Kocabaş

Bir söylev:

Selâhattin Sıvı

Konferans:

Cezmi Berktin

Balıkesir sporu:

Abdi Ağabeyoğlu

6 Eylül:

Avni Göler

*Bir tren yolculu-
ğu:*

Yaşar Ercön

*Hava tehlikesi za-
manında bombalar ve
zehirli gazlardan ko-
runmak için halhın
yapması icap eden
işler*

Halkevinin adı	Derginin adı	Kaç günde bir çıktığı
Adana	Görüşler	Aylık
Afyon	Taşpınar	»
Amasya	Yeşilirmak	»
Antalya	Türk Akdeniz	iki aylık
Bafra	Altın Yaprak	Aylık
Balıkesir	Kaynak	»
Bursa	Uludağ	Üç ayda bir
Burdur	Ölker	Aylık
Artvin	Çoruh	iki ayda bir
Denizli	İnanç	Aylık
Diyarbakır	Karacadağ	»
Elaziz	Altan	»
Eminönü	Yeni Türk	»
Eminönü	Halk bilgisi Haberleri	iki ayda bir
Kayseri	Erciyeş	Aylık
Eskişehir	Halkevi	»
Gireson	Aksu	»
Isparta	Ün	»
İzmir	Fikirler	15 günde bir
Kars	Doğuş	Aylık
Konya	Konya	»
Manisa	Gediz	»
Mersin	İçel	»
Merzifon	Taşan	»
Milâs	Yeni Milâs	»
Muğla	Muğla	»
Niğde	Akpınar	»
Niksar	Ölker	»
Trabzon	İnan	»
Samsun	19 Mayıs	»
Sinop	Dıranaz	»
Sivas	Orta yayla	»
Yozgat	Bozok	15 günde bir
Zonguldak	Kara Elmas	3 Ayda bir

Bir düzeltme:

82 Numaralı sayımızın kabındaki tarih 19 İkinciteşrin olacağı yerde sehven 19 Birincikânun olarak çıkmıştır. Karilerimizden özür dileriz.

İYİSİ
T. F. SILAY

KAYNAK

BALIKESİR HALKEVİ

Yayın Direktörü
ABDİ
Agabey Oğlu

SAYI: 83

19 . 12 . 1939

YIL: 7

Tasarruf ve yerli malı haftası münasebetle öğretmen Eminittin Çelikközün Halkevi hoparlörile 13 - 12 - 1939 da 12,45 te verdiği bir söylevi aşağıya koyuyoruz:

Değerli kardeşlerim;

İçinde yaşadığımız günler, milli iktisat ve tasarruf haftasıdır, bugün ikincisinin içinde bulunuyoruz. Onuncu defadır ki, bu mesut, bu yaratıcı, bu uyanıcı dakikaları yaşıyoruz.

Çok büyük kalpli hemşehri lerim,

Hep beraber, gerilere dönelim, yüz yıl evveline ait, bilgilerimizi yoklayalım. O zamanki hayatımızı bir gözönüne getirelim:

Avrupada buhar ve makinenin sanayie tatbik edilmesile başlayan yeni istihsal devrinden evvelki halimizi bir düşünelim:

Ferdin, köylünün, şehirlinin, kısaca Türkün nasıl yaşadığını, bütün milletin nasıl saadet ve refah içinde yüzdüğünü, ne kadar çok ve kaç türlü tezgâhlarımız olduğunu biraz tasavvur etmek, düştüğümüz - deha doğrusu düşürüldüğümüz gafletin kolaylığını belirtmeğe kâfidir.

Kendimiz yapıp kendimiz giyiyorduk Yiyeceklerimiz de kendi mallarımız idi. Türkün kılıç sallayışı kadar, sanat kılıcı da keskin, hünerli ve ünlü idi.

Bütün dünya birleşti:

At üstünde, süngü önünde; top ateşi, yangınlar, humbaralar, bombalar altında, Türkü yenmeğe, duzbuz etmeğe çalıştılar. Ne mümkün?.. Türk bu.. Mağ'ûp edilir mi hiç?.. Avrupalılar:

— Kaya gibi Türk, çelik gibi Türk, mağ'ûp edilemez Türk, ne yaman bir millet!» Diye kafaları önlerinde, ne yapacaklarını şaşırılmış bir halde düşünürken mütefekkirleri, filezofları, o koca Türkü yere vurmak sırrını buldular, yakaladılar. Kahraman ırkının görünmez cephesine pusu kurdular.

Bilmez noktadan, gizliden gizliye hücumla başladılar.

O sır, o anahtar ile yabancılar bütün efradını techiz ettiler. Bütün şiddetiyle yeni bir harp, yeni bir ateş Türk diyarı ufuklarında parlamaya, gümlenmeye başladı. Bunun gümbürtüsü Avrupa şehirlerini kaynaştırdı. Çok acı duyarak söyleyelim ki, bizi uyuşturdu.

Bu harp, bu şuurlu kaynaşma iktisat savaşıdır. Bu kavga, tasarruf savaşıdır. Bu boğuşma, zenginlik savaşıdır.

İtiraf etmek gerektir ki, bunda muvaffak oldular.

«Avrupada buhar ve makine- nin sanayie tatbik edilmeğe başlaması ile açılan yeni istihsal devri, Osmanlı Saltanatının sarsılmasında ve yıkılmasında en mühim bir âmîl olmuştur. O zaman ki imparatorluk hududları içinde, kendine yeten ve hatta yabancı memleketlere ihracat yapabilen, fakat eltezahhlarına dayanan bir sanayie malik bulunuyorduk. Bir yandan Avrupadaki teknik inkılâba ayak uydurmamak yüzünden, bir yandan da kapitülâsyonlar neticesinde Osmanlı imparatorluğu, makineleşen garp endüstrisinin açık pazarı haline gelmiş ve memleketimizdeki el sanatları birer birer tasfiyeye uğramış ve bu çözülmeye ile hema- henk olarak siyasî ve askerî in- hitat da, Cihan harbinden son- raya, son mütareke senelerine kadar bilinen safhalardan geçmiştir.»

«Ne tanzimat Türkiyesi ve ne de meşrutiyet Türkiyesi, bu tarihi muammanın sırrını anlamamış; ve memleketin bütün servet kaynaklarını bir nevi yabancı haczi altına koyan istikrazlar se- risiyle politik ve ekonomik esa- retimizi ve tabiiyetimizi tamamlamışlardır.»

Aziz yurddaşlarım,

Ancak Cumhuriyet devrinde- dir ki, devlet ileri ve seviyeli bir iktisat politikasına kavuşmuştur.

Bundan dokuz on sene evvel, memleket iktisadiyatı üzerinde, Büyük Millet Meclisi kürsüsün- den nutuk söyleyen Millî Şef İs-

met İnönü, yerli malı kullanılma- sı ve millî endüstrinin inkişafı fikirlerini belirtti. Bize bu yön- de bir yol göstermiş oldu.

Türk milletinin minnet ve şükranlarını kazanmış, her Türk kalbinde yer tutmuş olan Ebedî Şef Atatürk, bunu alâka ile ka- bul ve takip ettiler. «Millî ikti- sat ve tasarruf cemiyeti» doğdu.

İşte «ulusal ekonomi ve Art tırma kurumu» bu yeni ve ikti- sadî zihniyetin bir eseri ve aynı zamanda bir mücahidi olmuştur.

O andan itibaren memlekette, iktisadî bir uyanıklık başgöster- miş, kurumun rehberliği ile her vadide geniş bir kalkınma sefer- berliği başlamıştır.

Dün ile bugünü mukayese edemeyecek kadar ileri hamleler yapmış bulunuyoruz.

Millî endüstri, inkişaf haline girmiştir. Memleketimizin her kö- şesinde, muhtelif sanayi şubele- rinin birçok fabrika bacaları tüt- mekte, yurdumuzun en ücra bu- caklarında lokomotif düdüklere işidilmektedir.

Vatandaşlarım,

Bir milletin saadeti, refahı; ihracat ve idhalâtı ile ölçülür. Şüphesiz yok, ihracatı fazla olan millet müreffektir, mes'uttur.. Çok şükür:

Ihracatımız inkişaf halindedir. Hükümetimiz bunun artması için sonsuz tedbirler almaktadır.

Millî Şefin işaretile hükûme- timiz:

Milletimizi bütün mevcut şart- larla beraber ticaret işlerinde en az sıkıntı çeken milletler sı- rasına sokmağa bütün gayretiyle

çalışmaktadır.

Ziraî, sınaî, maadin istihsalâtı üzerinde çok çalışılmaktadır. Müstahsil unsurların da buna imanla sarılması lâzımdır. Her bi- rerlerimizin tutum yolu, bu mef- kûreyi sağlamlaştırmaktadır.

Tasarrufun ne demek olduğu- nu anlamış bulunuyoruz.

Bugün halkımız eskisi gibi biriktirdiği paraları, küplerde, yer altlarında saklamıyor. Bankalara tevdi ediyor.

Bu gün milletimiz fertlerine ait olarak bankalarda mevcut olan tasarruf yekûnunun miktarı yüz milyon Türk lirasını geçmiştir.

Bizim için bu da kâfi de- ğildir. Bu milyonların sayısını da- ha çoğaltmak lâzımdır.

Dün yerli malı kullanmak bir nevi moda sanatı sayılıyor gibi idi. Cumhuriyetin bahşayışı, ulusal ekonomi ve arttırma kurumunun himmeti eseri olarak bugün, yerli malı olmıyanı kullanmak bizi sıkıyor. Herşeyin yerlisini aramak millî bir vicdan borcu haline gelmiştir. Bu çok büyük bir kazançtır. Bunda, yani yerli ma- lı arayıp bulmakta müşkülât da çekilmiyor.

Müşterek gayretlerimizle yi- yecek ve giyeceklerimizi karşı- layacak millî endüstrimiz de var- dır ve bu, günden güne de inki- şaf etmektedir.

Artık, yerli malı aramak ve seçmek tabii bir hale gelmiştir.

Arttırmak yolunda da zihinler hareket halindedir.

Değerli dinleyicilerim, «İktisadda istiklâl» şiarının

aramızda yeni bir ahlak, yeni bir ideal, yeni bir cidal mevzuu olarak yayılmasında, Ulusal Eko- nomi ve Arttırma Kurumunun on bir seneye yaklaşan devamlı ve sistemli faaliyeti bir rol oyna- mıştır.

«Yerli malı kullanmak ve pa- ra biriktirmek mefhumlarını halk arasında şüurlu ve moda hare- keti haline getirmekte, Kurumun bütün memlekete yayılan şube- lerile yapmış olduğu neşriyat, telkin, teşhir ve propaganda fa- aliyetleri çok hayır ve çok fay- dalı bir âmîl olmuştur.»

Milletçe hasıl olan uyanıklığı açıklamak için tekrar edeyim ki:

Cumhuriyetin ilânında yani 1923 yılında bütün bankalarda tasarruf mevduatı [4] milyon Türk lirası iken bugün, banka- larda eşhasa ait olan tasarruf tevdiatı yekûnu [100] milyon li- rayı aşmıştır.

Gene Cumhuriyet devrinde ziraî, sınaî istihsalâtımız, akılla- ra hayret verecek derecede art- mıştır.

Sevgili dinleyicilerim,

Türkiyenin açık pazar iktisa- diyatından müstakil millet ikti- sadiyatına geçişini ve bu yolda geniş adımlarla ilerlediğini elle tutulur derecede aşikâr olarak görüyoruz.

Milletimize, şüurlu bir yoldaş olarak devletle beraber yürü- mesinde çok müsbet ve yararlı hizmetleri olan Ulusal Ekonomi ve Arttırma kurumunu takdir ve takdis etmekle beraber, onun göstereceği ve işaret edeceği yollardan ayrılmıyalım.

Ulusal arttırma ve yerli mallar haftası münasebetile.

"Balık baştan kokar," diyen atalarımız ne eyi söylemişler... Halen borçlarını ödemekle bitiremediğimiz padişahlar arttırmayı biliyormu idi ki milletimiz de onlardan öğrensün.

Askerlerimizin fesinden pabucuna kadar hep dışardan satın alınıyordu.. Milletimiz de hep Fransız, İngiliz, Alman kumaşları arıyordu. Avusturya fesi, İngiliz kumaşı, Fransız köselesi dillerde destan olmuştu. Para biriktirmek değil, para harcamak bir marifet sayılıyordu. Bankadan para almak adetti. Amma bankaya para yatırmak pek az görülen işti.

Her insanın en çok muhtaç bulunduğu "üç beyaz", yani "un," şeker ve pamuk «daima dışardan geliyordu.

İstihsalâtı çoğaltmak ve istihlakâtımızı azaltmak biricik şiarımız olsun.

Herşeyin yerlisini bulmak ve almak ve yarını düşünerek hazırlıklı bulunmak için daha ziyade uyanık ve titiz olmak:

«Amentü» müz olsun.

Sözümü bitirmeden önce, huzurunuzda Millî Şef İsmet İnönü, milletin yegâne İsmeti Cumhurreişimizi derin saygı ve sevgi ile anarım.

Hoşça kalın, günleriniz şen olsun değerli hemşehrilerim.

EMİNİTTİN ÇELİKÖZ

Konya ve Ankara gibi bugüney yatağı yerlerimizde bile furunların işlediği un, Romanya, Rusya ve hattâ Amerika unuidi.

Böyle baştan kara, hesapsız gidişimiz yüzündendir ki o zamanın maliye vekilleri ikide birde Avrupaya ödünç para aramağa gidiyor, Pariste bulamazsa Londraya geçiyor, oradan da birşey koparamazsa Berline koşuyordu. Peki amma, itibarını gaip etmiş bir insan, nasıl, bir rehim vermeden para bulamazsa, bizim maliye vekili de öyle idi: Birinde «Düyunu umumiyeye» adlı başbelası idareyi kefil veriyor, o birinde gümrüklerimizi rehim gösteriyor, ötekinde de aşarı karşılık koyuyordu.

Para ne gökten yağar, ne de yerden biçilirdi. Damla damla göl olacak olan bu «ak akça» ufak - büyük bütün milletçe biriktirilecek de Bankalar kurulacak, o bankalar da her işi görecekti.

Peki ama, onu biriktirecek tutumlu küçük ve büyükler nerede, o birikenleri toplayıp eyi kullanacak bankacılar, hükümetçiler nerede idi! İşte bütün bunları eyice biliyor olmalı idi ki, lozan konferansında lord «Kurz» şöyle diyordu:

Türkler ne isterlerse verelim, sonunda karşımızda boyun bükerek yine bizden para istiyecek degiller mi!

Yabancıların dirilmesine ihtimal vermedikleri Türk, çok şükür onları yalan çıkardı:

Türkiye Cumhuriyeti kurulandan beri onlardan bir metelik bile istemedi.. İdaresini bilen büyükler, tutumlu küçükler bankalarda para biriktirdi, bu paralar la da fabrikalar kuruldu.

Türk bugdayı dış memleketlere de gitmeğe başladı. Türk reñçeri pançar yetiştirdi, Fabrikalarımız onları şeker yaptı... Türk çiftçisine eyi pamuk tohumları dağıtıldı, bez fabrikalarımız onları işlemeğe koyuldu.

Oyle bir çağ açıldı ki, bundan otuz yıl öncesini bilenler, bugünkü ilerleyişimize bakarak parmak ısırır oldu.

Ey Türk çocuğu: evde kahvaltı yaptınsa neden bir de simit alıyorsun?

Evde hem yemek, hemde tatlı yedinse, neye, sokakta rastladığın bir tatlı veya yemişi alıp geveliyorsun?

Şapka, ayakkabı veya elbiselerin biraz lekelenmiş, yıpranmış diye, neden onların yenisini alıyorsun? Onları temizleyip, tamir ettirip biraz daha kullansanda parayı saklasan fena mı olur?

Ey Türk büyüğü:

Tütün ve içki sana faydamı veriyor, zarar mı? Hele kumardan batmamış kim var!

Bankalarımızdan bir kumbara almak için iki buçuk lira vermek yetiştiriyor. Durmadan bir kumbara al, beş deme, on deme ona at.. Dolduğunda da açtırıp cüzdenına yazdır..

Bir yıl sonra göreceksin ki, o simit, tatlı, tütün, içki ve kumardan kaçırılan paralar senin kara günlerin için toplanıvermiştir.

Kendimi örnek getireyim:

Ben ciğarayı bırakalı yedi yıl oldu. Günde yirmi kuruşluk siğara içiyordum. Demek ki, yedi yıldır tam 504 lira kazandım.

Düşünün ki bu kadar bir para bir iş adamına mükemmel bir sermaye olabilir.. Eğer işini bilirse bu sermaye ile çoluk çocuğunu geçindirir, bir gün başka bir servette edinebilir.

Ben de, birçoklarımız gibi «adam sende» günde yirmi kuruş tütüne, yirmi de rakıya giversin! deseydim ne bu parayı biriktirebilecektim, nede bu sağlığı koruyabilecektim, hep biliriz ki, bu gibi tiryakilikler yalnız ceplerimizi boğaltmakla kalmaz, sağlığımızı da bozar.

Dünyada en ağır şey, başkasına boyun eğmektir. Bundan kurtulmak için en hafif iş te hesabını bilip para biriktirmektir.

Yorganımıza göre ayağımızı uzatmalı, yarını düşünerek «ne olur ne olmaz» diye bankada da biraz para biriktirmeliyiz.

Bir aylık sahibi: «aylığımı cebime koyayım da artarsa bankaya yatırırım.» Derse bunu yapamaz.. Aylığı alır almaz beş on liracığını yatırır geri kalan para ile kendini idareye mecbur olur, ayırdığı parada havadan kazanılmış gibi toplanır gider. Bir esnaf veya bir işçi de: «bu gün buldum, yarına Allah kerim» derde kazançını tamamen harcarsa sonu fenadır. O da birazını arttırmalı..

Kahramanlıkta dünyaya örnek olan Türk, para biriktirmek de de ilerleyebilirse dünya birleşse ona bir zarar veremez...

RASİM KOCABAŞ

Sayın Yurtdaşılarım,

İçinde bulunduğumuz hafta, bizi yalnız bugünler için değil her zaman, her vakit, her yerde kendi varlığımızı bir kat daha tanıtmak için ve bizleri birbirimize karşı daha canlı ve daha kuvvetli alâkalandırmak ehemmiyetini taşıyor ve biz bu haftaya «İktisat haftası» diyoruz.

İktisat bu kelimeyi bütün dünya her gün biraz daha madden ve manen kucaklamaktadır.

«İktisat; insanların hayatında günden güne büyük bir mevki alan büyük bir ilim olmuştur. Çünkü; bugün cemiyet iktisadî ilerleyişin, iktisadî arttırışın son devresinde bulunmaktadır». Bugün bizde de iktisat, en belli başlı ve Hatta bütün dünya milletleri içinde görülmemiş bir sevgi ile sarılmaktadır.

Bütün Cihanın ağzını açıkta bırakarak hayran bıraktığımız, ardı sırası kesilmeyecek en me-

denî inkılâplarımızın bir tanesi de bu olacaktır: İktisat inkılâbı!

Yurtdaşılarım,

En ufak bir şey alırken nerede yapıldığını veya en küçük bir para sarfederken nereye gideceğini düşünmek vicdanî bir borcumuzdur.

Yediğimiz, giydiğimiz, içtiğimiz, ve kullandığımız her şeyin temiz, güzel, mumbit ve çalışkan yurdumuzun mahsulü olup olmadığına daima dikkat etmekle yeni bir devrimin yolunu daha çok kuvvetli ışıklandıracağız.

— Öz Yurtda çıkan neyimiz yok?

— Her şeyimiz var!... On beş yıldanberi yurdumuzun her bucağı sanat ticaret ve ilim kaynağı olarak fışkırmaya başladı.

Aziz Yurtdaşılarım, kıymetli vaktinizi düşünerek sözlerimi kısa bir manzumem ile bitirmeyi müsadenezle daha uygun buldum:

YURTDAŞ

İşlensin bu yıl bizde kömür, bakır, demir, taş...
Çalışalım, yarışalım yüzü güleç genç yurtdaş!

Bu öz yurdun ürününü kullandıkça, aldıkça
Taşacaktır içinden zenginlik yavaş yavaş.

Türkiyedir güzellik dolu cennet
Türkler etmez yabancılara minnet.

Öz malımız koynumuzda dolarken elbet,
Yabancıya gönül vermek değilmi cinnet?

Yabancıyla dost olsada aramız,
Hiç boş yere çıkmayacak paramız,

Ne dervişiz; yoktur elde asamız,
Ne bedbiniz; gezmez bizim tasamız

Çalışkanız; İşlendikçe her toprak
Günden güne taşacaktır kasamız!

İşlensin bu yıl bizde kömür, bakır, demir, taş...
Çalışalım, yarışalım yüzü güleç genç yurtdaş!

Saygılarımla sözlerime son veriyorum,
Lise Türkçe öğretmeni SELÂHATTİN SAVCI

Sayın Balikesirliler!

Bugün, Ebedî Şef Atatürkün Türk milletine emanet ettiği büyük ve sarsılmaz inkılâplarından biri olan dil inkılâbını kutluyoruz.

Her gecesini, büyük millet işleri ile doldurmuş olan Atamız 1932 yılında tarih işleri ile meşgul bulunduğu bir gecede, etrafındakilerine, dolayısıyla bütün Türk milletine yeni ve şerefli bir işe başlanmak icap ettiğini müjdelemiş:

— Artık dil işleriyle meşgul olabiliriz, demişti.

Bu gaye uğrunda ömrünü yıpratmış, nefesini tüketmiş, fakat kimseye derdini anlatmamış olan Samih Rifat'ı Dil kurumuna reis seçmişti.

Atatürk, istiklâlsiz bir Türkiyenin, Türkiyesiz bir cihan medeniyetinin mevcut olamayacağına inanan, Türk medeniyetinin bütün dünya medeniyetlerinin kaynağı olduğuna ve Türk dilinin bütün cihan dillerine ana dil olan zengin, asil bir dil olduğuna imanı olan büyük bir adamdı.

Ruşen Eşrefin anlattığına göre o tarihi gecede Atatürk kendi elile dil kurumunun faaliyet planını çizmiş ve bu işlerle uğraşacaklara, her zaman olduğu gibi önderliğini esirgememişti. Onun bu plânlı ve enerjik hamleleridir ki Türk ve cihan medeniyetlerine kıymetli eserler hediye etmiş

ve bütün ilim dünyasının dikkatini Türkiyenin bu yorulmak bilmez faaliyeti üzerine çevirmiştir.

Atatürk, Türk milletinin önüne yeni bir çalışma plânı attığı zaman onun seyircisi kalmamıştır. O işin en çalışkan bir ferdi olmuştur. Vücudunu yıpratırcasına çalışmış, milletinin kaybettiği asırları yılların içine sıkıştırmağa çalışmış ve muvaffak olmuştur. Büyük dil işinde de aynı enerji ile gecesini gündüzüne katmıştır. Atatürkün hastalığı katî olarak anlaşıldığı ve kendisinin de bundan haberdar olduğu zamanlarda bir gece meşhur âlim Pitar'ın bayanı Atatürke bu kadar çalışmanın, vücudu için zararlı olacağı iltar etmiş fakat o, bu fikri bir gülümseme ile reddetmişti. Hayatını memleket menfaatleri için feda eden o büyük adamın, bu derin manalı gülümsemesi bugünkü Türk neslinin çalışmasına bir düstur olmak kıymetindedir.

Millî şef İsmet İnönü onun bu sonsuz çalışmalarından bahsederken şöyle diyor:

“ Atatürk durmadan, dinlenmeden bir mevzu üzerinde uzun müddet sarfı mesai etmek kudretine haizdir. Askere kumanda ettiği günlerden kalma bir ihtiyatla ve müdhiş bünyevi bir mukavemete istinat ederek uyumadan, istirahat etmeden günlerce çalışır. Birçok defalar onun yirmi dört saat tettebbu ettiğini gördüm. ”

O dil inkılabına da böyle sarıldı. Bir taraftan Türk dilinin zenginliğini tesbit etmek işinin tamamlanmasına, bir taraftan arapça ve farsça kelimelerin esaretinde bunalmış olan Türk çenin istiklâline kavuşmasına dört elle sarıldı. Bu büyük işler 50 senelik 100 senelik bir çalışma ile elde edilecek işlerdi. O öldükten sonra bu işleri aynı hızla devam ettirecek arkadaşlara, bu işleri canla başla devam ettirecek bir gençliğe sahip olduğu için memnun ve bahtiyardı. Bir asır sürecektir olan bu işin daha ilk yıllarında her millete nasip olmıyan uzun adımlar atıldı. Dilimiz en şuurlu bir şekilde sadeliğe ve hürriyete doğ-

ru ilerledi. Bunu anlamak için cümhuriyetin ilk yıllarında çıkan gazete ve kitap lisanı ile bugünkülerini karşılaştırmak bile kâfidir.

En yaşlı muharrirler bile kendilerini bu verimli akışın içine bırakıverdiler.

Bugün Türk gençliğinin en büyük vazifelerinden biri, bu büyük inkılâbın hızını kesmemek için sürmeden yürümektir.

Dil inkılâbının yıldönümünü kutlarken başta Ebedî Şef Atatürk olduğu halde bu işte çalışmaları unutulmıyacak olan Samih Rifatı ve Celâl Sahiri saygıyla anmak borecumuzdur..

Cezmi Berklin

Kaynak, genç istidatların inkişafı için tertibat almıştır. Güzel Balıkesirin genç ve kabiliyetli çocuklarının yazılarına sahifelerini açık bulunduracaktır.

Heveslilerin yazılarını idare müdürümüze yollamalarını « Kaynak » beklemektedir.

Balıkesir Sporu

Yazan : ABDİ AĞABEYOĞLU

Balıkesir Bölgesi yedi sekiz yıl öncesine kadar musabakalar da kazandığı dereceler sayesinde Türkiyede en ileri gelen bir mevkii vardı Balıkesir bölgesinin bu mevkii hemen her spor muhittinde gıpta ile anılır dillerde dolayırdı.

O vakitler Balıkesir merkezindeki kulublerin sayısı üçe çık-

tanınmış gençlerin oynadığını görüyorduk Beşiktaş Hüsni, Ridvan, Galatasaray Lütfi, Şemsi Güneş İbrahim, Feridun, Feneri Fikret Ankara gençler birliğine Fikret, Raşit, Ratıp, Aziz, Baba gibi birinci sınıf oyuncularını ve ren bu bölgenin ne kadar şumüllü bir gençlik kaynağı halinde bulunduğunu görüyoruz. Bu

Bölge İdare Heyeti

mış ve bu üç kulup sporun her şubesinde saymaya değer dereceler almışlardı. Yine o vakitler İstanbul, İzmir, Ankara ve Bursa kulupleri en mühim temasları Balıkesir sahasında bu kuluplerle yaparlardı. Her yıl bu kabil-den en aşğı üç mühim temas olurdu. Balıkesir bölgesinde yetişen bir çok müsteit gençlerin Galata saray, Fenerbahçe, Beşiktaş ve Ankara gençler birliği kuluplerine alındığı ve milli takımında Balıkesirde yetişmiş ve

kaynayan Balıkesir hençliğinin bu kadar dal budak salmasına o vakitki kolordu kumandanımız merhum General Ali Hikmet ayerdemine çok büyük tesiri vardır. Bu muhterem kumandan Spor işlerine emrindeki ordusuna verdiği kıymet kadar değer vermiş hatta kolordu mıntakesindeki sporculara asker oldukları vakit merkezde çalışmak kolaylığını bile bahşetmişti. Ne vakit bir maç yapsak bizimle beraber sahada bulunur. Ne vakit bir ge-

zinti yapsak kendisinin ve koler-
dusunun otomobillerini gençliğin
emrine verirdi. O zamanlar spor
işleri için böyle resmi bütçeler-
den kanunla müeyyet yardımlar
yoktu. Ne koparılsa onunla ge-
çinmek mecburiyeti vardı. Bu
günkü saha o muhterem gene-
ralin asker kuvvetile askeri va-
sıtalarla meydana getirdiği bir
eserdir. İşsiz sporculara o iş
bulur parasız kulüplere o bir
çok imkânlar ve vesileler bula-
rak yardım ederdi. Balıkesir
bölgesinde onun tanımadığı bir

sporcu olmadığı gibi onu bilme-
yen ve sevmeyen bir sporcuda
mevcut değildi. Onun en çok
hoşlandığı konuşma mevzuu spor-
dur. Sporcuların her toplantısına
iştiraki bir zevk bilen bu muh-
terem general bizimle beraber
tenis bile oynardı. Onun himaye
ettiği yetiştirdiği bu gençlerin
bölge kongaraları günlerce sü-
rer heyecanla dolar taşardı. 927
yılında Türkiye futbol üçüncülüğü-
nü, ferdi sporlarda bir çok Tür-

kiye birincilikleri kazanan Balı-
kesir sporunun 5-6 yıl önceye
kadar buileri dereceyi muhafaza
ettiğini görüyoruz. Fakat sonra-
dan himayesiz ve bakımsız ka-
lan Balıkesir sporu son beş altı
yıl içinde pek ziyade zayıflamış
adeta dağılmış ve sönmüştü hat-
ta sahaya çıkarılacak futbolcu
bulmanın müzkül bir hal aldığı
görülüyordu. İdaresizlikten ve
himayesizlikten bu dereceye dü-
şen kulüpler hüviyetlerini kay-
betmişler kulüplerin inkişafı te-
min olunacak yerde tekspor na-

mı altında birleştirilmişlerdi. Tam
bir yıl önce çok şerefli ve unu-
tulmaz mazilere malik bulunan
bu üç kulübün birleştirilmesiyle
kuvvetlendirileceği umulan Balı-
kesir sporu değil Türkiye üçün-
cüsü hatta civar vilâyetlerle bir
maç bile kabul edemeyecek bir
hale geldi. 9-10 ay süren bu son
dağınık ve sönük vaziyetten son-
ra bölgenin başına spor işleri-
yle uğraşmağı kendisi için en
geniş ölçüde bir zevk sayan ye-

ni bir valinin gelmesi işleri bir-
den bire değiştirdi. Bu suretle
bölge heyetine enerjik genç ajan-
lar getirildi. Balıkesir sporunun
muhtelif şubelerinin idaresini eli-
ne alan ve eski şaşaalı devrinde
faal olarak çalışmış bulunan bu
günkü ajanlar başlarında muvaf-
fakiyet için tükenmez imkânlar
bahşeden sayın valı Bay Recai
Gürelî olduğu halde çalışmaya
başlamışlardır. Balıkesir sporu-
nun şöhretini gelmeden bilen böl-
ge başkanımız ve valimiz Recai
Gürelî karşılaştığı bu acıklı man-
zara karşısında duraklamamış
bilakis derdin nereden geldiğini
zamanında görerek icraata geç-
miştir.

Bir çok çalışmalarla, durma-
dan duraklamadan geçecek yıl-
lardan sonra ancak Balıkesir spo-
ru eski şaşaasını bulacak ve o
devri geçecektir. Buna inanımız
vardır. Bu eski saha yerinde yüz
bin liralık bir beden terbiyesi
binasının kapalı bir kortun ve
cimlastikhanenin yapılmasına
başlanmak üzere Atatürk par-
kında yeni ve modern bir stad-
yum yapılmaktadır. Bandırmada,
Edremitte ve Ayvalıkta birer
stadyum yapılmasına başlanmıştır.

Vilâyetin diğer kazalarında
da sahalar için yerler istimlak
edilmiş ve plânları yaptırılmakta
bulunmuştur. Beden terbiyesi ka-
nununun tatbik mevki,ine girme-
si dolayısıyla ilk olarak bu tatbi-
katin İzmir ve Balıkesir bölgele-
rinde yaptırılması Genel direk-
törlükçe münasip görülmüş ve
bizzat beden terbiyesi genel di-
rektörü sayın General Cemil Tan-
erin 4 - Eylül 939 tarihinde Balı-
kesiri teşriflerinde kanunun tatbik
şekli görüşülmüş ve derhal böl-
gemizde tatbikata geçilmiştir.

Bölge heyeti arkadaşlar birer
birer kaza ve nahiyeleri dolaşa-
rak mevcut spor kulüplerini yeni
şekle intibak ettirmişlerdir. Be-
den terbiyesi mükellefiyetine tabi
19 - 20 21 yaşlarındaki Gençler
tesbit edilmiş kayıtları ve umumi
muayeneleri bitirilmiştir. Bu genç
mükellefler mütahaseis arkadaş-
ların yaptıkları program dahilinde
1 - 10 - 939 tarihinden itiba-
ren haftada altı saat mecburi
spor yapmaya başlamışlardır. Böl-
ge dahilinde 20 kaza ve nahiyeye
kurulan gençlik kulüplerinde
bu gün(1667) mükellef munta-
zam ve metotlu bir disiplinle be-
den terbiyesi ve spor yapmakta-
dır. Yarının askeri sıfatile vatan
müdafaasına iştirak edecek olan bu
gençler yeknasak kıyafetleri
ile Cumhuriyet bayramında geçit
resminde yer almışlardır. Umum
un mazharı taktir ve teveccühü-
nü kazanan bu hareketle Balıke-
sir bölgesi nekadar iftihar etse
yine azdır beden terbiyesi genel
direktörü bizzat bölge başkanlı-
ğına çektiği bir telğrafta bu ha-
diseyi şöyle kaydetmektedir.

BEDEN TERBİYESİ BÖLGE BAŞK.
BALIKESİR

20/10/939 tarihli 669 - 44 sayılı yazı
karşılığıdır.

İlk gençlik kulüplerini bütün bölge-
niz dahilinde kurmak şerefini kazan-
mış olmanızdan dolayı tebrik ve te-
şekkürlerimi sunarım.

Genel Direktör Tüm General
Cemil Taner

Sayın genel direktörümüzün
gençlik kulüplerinin Türkiyede
bütün bölgeler arasında ilk ku-
rulma şerefini bölgemize ve onun
sayın başkanı Bay Recai Gürelîye
vermesi Balıkesir Spor tarihinde
unutulmaz bir sahife teşkil ede-
cektir.

6 Eylûl

AVNİ GÜLER

Şanlı İstiklâl zaferimizi yara-
tan kahraman Türk akıncılarının
yıldırım süratıyla koşarak var
ettiği kurtuluşun yıl dönümüdür.

Kendi yurdumuzda başkaları-
nın zalim idareleri altında inle-
yen Türklüğün taştan acılarının
büyük irade ve kahramanlıklar-
la boğulduğu ve titrek ninele-
lerin, masum çocukların, bikes-
lerle beraber her Türkün sevinç
gözyaşları doktğu, elinden alın-
mak istenilen hürriyetine kavu-
şarak sarıldığı gündür.

Yurdumuzun her parçasından
müteşekkil periler diyarı kadar
güzel ve sahhar Anadolumuzun
bir parçasını teşkil eden Balıke-
sir, harita üzerinde kara boyala-
rın içine alınarak kesilmek iste-
nilen azaları arasında kaldığını
görünce inlemiş, durmadan din-
lenmeden ana yurttan az vakit
bile ayrılğa dayanamadan çır-
pınmış ve kara günlerini yaşa-
mıştı.

İşte 6 Eylûl ana yurt, bu aci-
larına son vermiş, Türk akıncı-
larının parlayan güneşi altında
şerefli Türk ordusunun kılınç ve
süngüleri havada daire çizerek
durmadan pırıldayıp zulmetleri
yırttığını, Türk varlığının nara-
sını, şahlanan atlarının kişneme-
mesini bir kere daha görmüş ve
ışitmişti. Sevinç, gururu; iftihar
ile ağosuna aldığı kahraman or-
dusunun izlerini, kabaran göğsü-
nün üstünde okşamıştı.

Balıkesir ufukları 6 Eylûlde
kara bulutlardan azade kahrken
halâskâr orduya kolları açık,
elleri çiçek demetli karşı çıkan

felâketzedelerin sevinçli heyecan-
ları arasında Türk kahramanları
kardaşlarının alâmi sema yara-
tan güneş yağmuru kadar saf
ve berrak (eşgi meserretini)
sevgi gözyaşlarını ruhları ile
içerek kalplerini yakan hasret
ateşini söndürmüşlerdir.

Baykuşların şeamet haykıran
ho hoları dinmiş; asırlardanberi
Türk benliğinin ve medeniyetinin
mesut bülbülleri zafer güneşi al-
tında şenliklerle terennüm etti.

Yeşil çam kokulu, berrak şel-
laleli dağlarımız Türk ordusu-
nun önünde eğildi; ileriye yol
verdi.

Marmara ve Ege denizleri
asırlardanberi sularında yelken
açarak harikalar yaratan Türk
kahramanlarını; ak köpüklü ve
çoşkun yükselen dalgaları ile
karşıladı ve selâmladı.

6 Eylûl yurdun her yerinden
fıskıran istiklâl sesleri ve gök-
lerimizin gürleyen hürriyet ha-
vası içinde doğan günün 17 in-
ci yıl dönümüdür.

6 Eylûl maddî ve manevî ateş-
ler içinde yanan kalplerin Türk
kardeşleri tarafından uzatılan is-
tiklâl eksiri ile şifa bulup can-
landığı ve Balıkesirin kurtuldu-
ğu bayram günüdür.

Türklüğü kurtarıcı büyük
Türk şerefi, millî gurur ve
iftiharımız, çok sevdiğimiz bu
mefahir kalplerimizin baharı ve
rahumuzun daimî mabedidir.

Tarihten evvel var olan asil
ve şerefli Türklük tarihten
sonra da vardır. Ne mutlu Tür-
küm diyene!

Seyehat notlarından:

Bir tren yolculuğu

Yazan: YAŞAR ERCÖN

Tren, kâh denizin içine yu-
varlanacakmış gibi, kâh bir ağa-
ca çarpacakmış gibi süratle iler-
liyor. Tren yolu kenarındaki tar-
lalarda çiftçiler çalışıyor. Küçük
köylü çocukları bağırarak, el-
lerini sallayarak bizi selâmlıyor-
lar.

Sanayi tarihimizde bir köşe
işgal eden Hereke göründü, yem-
yeşil bir memleket. Sıcak hava-
larda ağaçların gölgelerine ka-
çan insanlar gibi evler, ağaçların
altına saklanmış, rahat rahat
nefes alıyorlar, bu gölgeli yol-
larda oyun oynayan çocuklar oy-
unlarını bırakıp treni seyrediy-
yorlar.

Tren yorulmuş bir insan gibi
istasyonda soluyarak durdu, bir
çok mini mini yavrular yolculara
öteberi satıyorlar, kumral saçlı
elâ gözlü bir çocuk elindeki ar-
mut sepetini kompartmanın pen-
ceresinde duran yolculara uzatı-
yor gür sesi ve çocuk şivesiyle:

— Şeker dibi aymut beş tu-
ruşa.

Bu sesler arasında trenimiz
tekrar çelik yaylar üzerinde kay-
maya başlıyor. İzmit; eteklerini
denizde ıslatan bir kadın gibidir.
Genç bahriye zabıtları kendi el-
leriyle yaptıkları zarif sandalla-
rıyla çarşaf gibi denizde gezi-
yorlar. Tren şehrin içersinden
geçiyor iki tarafında sıra sıra
dükkanlar ve ağaçlar olan de-
mir yolu geceleri dükkanlardan

fıskıran ışıklarla elmaslaşıyor,
demir yolu şehri adeta ikiye böl-
müş deniz tarafı ve kara tarafı
diye şehri bir birine bağlayan
ve trenin altından geçtiği büyük
bir taş köprüsü var. İzmit; her
tarafı bağlık bahçelik bir sahil
memleketi. Bilhassa sonbaharda
bağ bozumu mevsimi çok eğlen-
celidir, genç kız ve erkeklerin
türkü söyliyerek üzüm kütükle-
rinde ki son salkımları toplama-
ları denebilir ki dünyada görüle-
bilecek en güzel tablolarından bi-
ridir.

Tren; gene ağaçlıkların ara-
sından ilerliyor artık sahil uzak-
larda kaldı. Anadolunun kalbine
doğru ilerliyoruz, tevekkeli yeşil
Anadolu dememişler ne tarafa
baksanız zümrüt gibi tarla gö-
zünüze çarpıyor, elinizi kompart-
manın penceresinden uzatsanız
demir yolunu takip eden ağaçla-
rın meyvalarını toplamak kabil.

Sapancaya geldiğimiz vakit
büyük bir gürültü bizi istikbâl
etti. Genç, ihtiyar, erkek kadın
köylü satıcılar iplere dizilmiş el-
maları kompartmanın pencerele-
rine uzatarak:

— Hasiyetli taze elma.

Sakallı bir köylü küçük bir
üzüm sepetini uzatıyor:

— Efendi, evine gittiğin za-
man Sapancaya uğradığını anlat-
mak için bu üzümü al diyor.

Aliciden cevap alamayınca
sert bir sesle bağırıyor:

— Üzüm, üzüm hey babam
üzüme bak üzüme:

Herkes telâsta yolcular bir
şeyler almak için acele ediyor-
lar, kimi bir elma dizisini tesbih
gibi koluna takıyor, kimisi bir
üzüm sepetini kucaklıyor.

Nihayet tren hareket etti,
Sapancanın gürültüsü geride ka-
lıyor şimdi kulaklarımızda ray-
ve lokomotifin sesi var.

Sapanea gölü bu gün çılgın-
laşmış, solumuzdaki kıyıları dö-
vüyor, toprakları, kayaları par-
çalamak istiyor gibi dalgalarını
kıyılara çarpıyor, sonra kayala-
rın ve toprakların mukavemeti
karşısında tuz gibi dağılan dal-
gaları geri çekiyor, toplanıyor
ve daha büyük bir şiddetle kıyı-
lara hücum ediyor.

Bu sırada yanımdaki pencere-
den bakan bir köylü:

— Viş anam, diye hayret edi-
yor.

Hemşerim bu bir göldür di-
yen başka bir yolcuya köylü:

— Bana mı yutturuyorsun
ağam, ummam derler buna um-
mam diyor!

İşte Sapancayda geride bır-
aktık lokomotif doymak bilmiyen
bir dev gibi soluyarak yolları
yiyor. Yemyeşil vadilerin arasın-
dan geçiyordu, sağ tarafımızda
tarlasını süren bir köylü manda-
sını bir an için durduruyor. Tre-
ni seyrediyor. Tepelerden inen
bir kağıt sesine trenin gürültüsü
mani oluyor ve sesini işitemiyo-
ruz diye gıcırtılı yaygarasını bi-
raz daha çoğaltıyor. Bir katır
cevakâr ceddinin teptiği yollarda
yürüyen bu trene hayretle baki-

yor, sanırım ki birazda memnun,
ya tren olmasaydı da ceddî gibi
oda yorulsaydı. Malûmya Çine ilk
tren yapıldığı zaman: Bir meclis-
te birisi treni göstererek: Bu
tren bir aylık yolu iki günde
kateder demiş, bunu hayretle
dinleyen saf bir Çinli söze karı-
şarak:

— Ya geri kalan günleri ne
yaparlar demiş.

**

İşte Bilecik.. Bir sayfiye bu
kadar güzel olabilir, her taraf
cennet, evler birbirlerinden 20-30
metre uzakta, girin bir yeşilliğin
arasına gömülmüşler, her taraf-
ta bir temizlik göze çarpıyor,
insan Bileciğin sokaklarından ge-
çerken kendini bir parkta dola-
şıyor sanıyor. Temiz hava, te-
miz su; Güneş görmek için tepe-
lere tırmanmak lâzım çünkü bü-
yük ağaçlar her tarafa gölge
seccadelerini sermişler.

Tren tekrar yürüdü gene gi-
diyoruz vogonlar lokomotifin ar-
kasından bir yılan gibi kıvrıla-
rak akıyor, karşı yamaçta bir
çoban büyük bir ağacın altına
oturmuş kavalının dertli nağme-
lerini sessiz ufuklara ve onu din-
lemekte büyük bir zevk duyan
koyun sürülerine dinletiyor. Bü-
yük bir köprünün üzerinden bir
kurşun hızıyla geçiyoruz altın-
dan geçen su bize kahramanlık
türküsü söyler gibi manâlı hışı-
rtılarla akıyor bu Sakarya suyu.

Türkün makes talîni yenen
ve dünyaya Türkün istiklâl uğ-
runda neler yapabileceğini anla-
tan o yemyeşil otların arasında
(Sonu var)

Hava Tehlikesi Zamanında Bombalar ve Zehirli Gazlardan Korunmak için Halkın yapması icabeden işler

(Aşağıda yazılı tavsiyeleri ezberleyiniz ve eviniz halkına da öğretiniz)

1 — Tehlikenin ve düşman tayyarele-
rinin gelişi CANAVAR DÜDÜĞÜNÜN
çalması bildirilir, şayet elektrik tesisatı
bozulursa ÇAN veya EL ile işleyen CA-
NAVAR DÜDÜKLERİLE bildirilir.

2 — Tehlikenin geldiğini bildiren dü-
dük işidilince, gece ise herkes evindeki
IŞIKLARI derhal ve tamamen SÖNDÜ-
RECEK veya dışarıya sızmayacak bir şekil-
de KARARTACAKTIR. (Söndürmek da-
ha iyidir.)

3 — Evde yanmakta olan OCAK,
SOBA varsa bunlar da SÖNDÜRÜLE-
CEKTİR.

4 — Vilâyet makamınca tehlike ze-
manında halkın kırlara çıkması emrolun-
muşsa tehlike düdüğü işidilir işidilmez
hiç TELAŞ etmeden, KOŞMADAN bir-
birini itüp kakmadan önceden gösterilen
yere gitmelidir.

5 — Buralara çıkılınca AYAKTA
DURMAK, GEZİNMEK, TOPLU BU-
LUNMAK yasaktır. Buralara çıkılınca
derhal DAĞINIK bir halde YERE YAT-
MAK şarttır. Eğer önceden kazılarak ha-
zırlanmış SİPERLER ve HENDEKLER
varsa bunların içine yatmak daha fayda-
lıdır.

6 — Kırlara çıkarken daha önceden
hazırlanmış bir miktar SU ve EKMEĞİ
de beraber almak ve götürmek çok ye-
rinde bir iş olur.

7 — Tehlikenin GEÇTİĞİNİ bildiren
düdüğü işitmedikçe yerinizden KALK-
MAYINIZ ve şehre ve evlerinize DÖN-
MEYİNİZ.

8 — Yanınızda, yolunuzda, semtiniz-
de PATLAMAMIŞ BOMBA görürseniz

sakın DOKUNMAYINIZ size en yakın
KORUNMA AMİRİNE hemen haber veri-
niz.

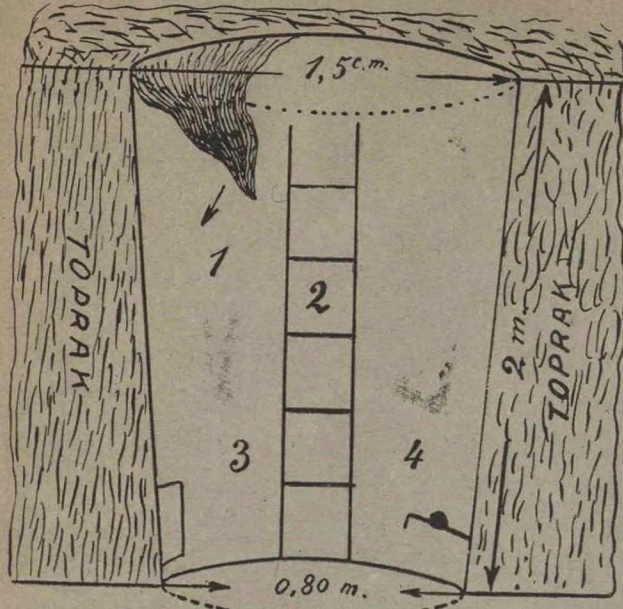
9 — Tayyareler şehirler ve sivil halk
üzerine ençok TAHRİB YANGIN ve ZE-
HIRLİ GAZ bombaları atarlar. Bunlara
karşı kendinizi ailenizi, evinizi ve sair
mallarınızı korumak için aşağıdaki ted-
birleri şimdiden almak ve hazırlamak lâ-
zımdır.

10 — Kırlara çıkmak ve kazılan çu-
kurlara yatmak tahrip bombalarına karşı
korur. Eğer evinizin bahçesi büyük ise
kıra çıkmağa lüzum yoktur. Bahçenizin
bir kenarına (EV YIKILIRSA YIKINTI-
SININ ULAŞMIYACAĞI BİR YERİNE)
2 metre derinliğinde ve 1,5 metre geniş-
liğinde bir KUYU kazarak içine bir tah-
ta merdiven, yetecek kadar oturacak yer
ve içecek su hazırlayarak koymak ve üze-
rinede kenarları toprağa gömülecek ka-
dar büyüklükte müşamba veyahut hint
yağı ile balmumu karışığı içinde kayna-
tılmış veyahut çamaşır sodalı su ile veya-
hut yalnız su ile ıslatılmış sık dokunmuş
bir bez veyahut kumaş örtülür, kenarları
içine girecek kadar bir kısım bırakıldı-
ktan sonra iyice toprakla örtülür ev halkı
içine girdikten sonra açık kısım içe doğ-
ru kıvrılarak örtülür ve içten kıvrık kıs-
mın üzerine toprak örtülür. (Resimde gö-
rüldüğü gibi) böyle bir kuyu 3-5 kişilik
bir aileyi 2-3 saat iyice korur.

11 — Ahşap evlerin odaları sığınak
haline getirilemez ancak ev kârkir ise
bir odasını şu şekilde sığınak haline ko-
yabilirsiniz.

Odanın tavanı ve tabanı beton olmak
lâzımdır. Tavan yetecek kadar kalın de-
ğilse birer metre ara ile ağaç direklerle

KUYU SİĞINAK

1 — Gaz geçirmez örtü, 2 — Merdiven, 3 — İlaç ve ekmek sandığı, 4 — Su

dayaklamak lâzımdır. Kapu deliksiz ve yarıksız olmalı ve yağlı boya ile boyanmalıdır anahtar delikleri bile tıkanmalıdır gerek kapu kasasının etrafına ve gerek kapunun etrafına ya lastik veyahut çuhadan birer şerit geçirmeli ve kapu kapanınca bu şeritler birbiri üzerine gelmeli ve içeriye dışardan hava sızdırmamalıdır. Şerit çuha ise sodalı su ile ıslatmak daha iyi olur. Penceresi varsa pencereyi kâğıtla sıvamalı ve kapuda olduğu gibi hava sızdırmamak için şeritlemelidir pencerenin dışında kum torbalarını üstüste yığarak tahrip danelerine karşı tertibat almakta çok faydalıdır kapunun dışına pencerele- rin içine ıslak ve sodalı suya batırılmış kalın perdeler asmak ta çok faydalıdır.

12 — Bu odaların tavan betonu ne kadar kalın olursa emniyet okadar artar bu odalarda KONUŞMAK, GEZİNMEK, SİĞARA İÇMEK doğru değildir ışık yakmak istenilirse petrol lambası, mum çıra ve benzerleri yakılmaz elektrik cep feneri kullanılır. Işık yakıldığı vakit perdeler ışık geçirmez bir hale getirilir.

13 — Muhtelif ağırlıktaki tahrip

bombalarının hedefe tam isabeti halinde muhtelif cins madde ve malzeme üzerine yapacağı tesirleri beton sığınak yapmak isteyenlerin faydalanmaları için buraya yazıyoruz.

Bombanın ağırlığı Kilo	Toprağa girme Metre	Adl beto- na girme Metre	Beton ar- maya girme Metre
10	3	0,45	0,30
50	6,5	1,10	0,80
100	9	1,80	1,20
300	13	2,20	1,50
1000	20	3,10	2,10
2000	30	5	3,50

14 — YANGIN BOMBALARI tahrip bombaları gibi patlamaz bunlar iki türlüdür. Biri düştüğü yerde kırılarak içinden bir su çıkar ve etrafa yayılır. Bu su derhal alev haline gelir.

İkincisi maden tozlarından yapılmıştır. Düştüğü yerde bir kaç dakika sonra kı- zıl ateş haline gelir ve yanmağa başlar.

15 — Yangın bombasına karşı her evde şimdiden şu tetbirler alınmalıdır.

A — Her evde bir kişi bu işle meş- gul olmayı üzerine almalıdır.

B — Ev AHŞAP ise tavanın üstü yani çatı arası sönmüş kireç ve saman karıştırılarak iki parmak kalınlığında sı- vanır. kirişlerin üzeri de sıvanmalıdır. Ve- yahut aynı kalınlıkta çimento ile de sıva- nabilir. çatgılar ve bedavra tahtaları sönmüş kireç ve tuz ile dört kat badana edilir.

C — Tavanın bir kaç yerine sandık- lar içinde kuru ve ince kum konur.

D — Tavanın bir kaç yerine koğalar- la su konur.

E — Tavanda uzun saplı ve geniş bir kürek ve kazma bulundurulur.

F — Tavan da yanacak hiç bir eşya bırakılmaz.

J — Evin diğer katlarında da buna benzer tertibat alınır. [Sonu var]

Evimizin Neşrettiği

KİTAPLAR

- 1) — Halkevimizin sekiz aylık çalışması
- 2) — Köy kitabı
- 3) — Öz Türkçe adlar.
- 4) — Çepniler,
- 5) — Halk inanmaları,
- 6) — Özel görenek ve inanmalar,
- 7) — Atalar Sözü
- 8) — Bağcılık,
- 9) — Verem,
- 10) — Yusuf Fakih,
- 11) — Yurdum için,
- 12) — Balıkesir Coğraf- yası,
- 13) — Konferanslar
- 14) — 17,18 inci asırlarda Balıkesir şehir ha- yatı,
- 16) — Köylü Ormandan nasıl faydalanır,
- 17) — 19 Mayıs,
- 18) — Yağcılar ve Savaş- tepe mânileri.
- 19) — Öz Ses ve Zevk kaynaklarımız.
- 20) — Balıkesir ve cıva- rında Yürük ve Türkmenler
- 22) — Türkiyede Su ve Ağaç meselesi
- 23) — Uygurlar ve Uygur Medeniyeti

ÇIKMAKTA OLANLAR

- 15) — Vesikalar
- 21) — Halkıyat

